

Sygn. akt VI Ka 901/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Hanna Zielińska

Sędziowie: SO Aleksandra Mazurek

SO Ludmiła Tułaczko (spr.)

protokolant: p.o. asystenta sędziego Barbara Gürtler

przy udziale prokuratora: Teresy Pakieły

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2014 r.

sprawy K. S.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 19 kwietnia 2013 r. sygn. akt V K 363/12

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że oskarżonego K. S. uznaje za winnego popełnienia czynu opisanego w akcie oskarżenia, przy czym ustala, iż zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczony przez Sąd Rejonowy w Wyszku w sprawie o sygn. akt II K 846/10 obowiązywał od dnia 27.11.2010 r. do dnia 27.11.2012 r.; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 180 zł tytułem opłaty za drugą instancję oraz pozostałe koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VI Ka 901/13

UZASADNIENIE

K. S. został oskarżony o to, że w dniu 22 kwietnia 2012 roku około godz. 21:50 w miejscowości M. na DK nr (...), pow. (...), woj. (...) prowadził samochód marki O. (...) o nr rej (...) w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości posiadając: I badanie - 0,84 mg/l; II badanie - 0,83 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszku z dnia 15.01.2004r., sygn. akt (V K 596/03) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, przy czym jednocześnie nie stosując się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Wyszku sygn. akt II K 846/10 zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych od dnia 27.11.2010 r. do dnia 27.11.2013r. orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo,

tj. o czyn określony w art. 178a § 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt V K 363/12 Sąd Rejonowy w Wołominie w ramach zarzucanego czynu uznał oskarżonego K. S. za winnego tego, że w dniu 22 kwietnia 2012 roku około godz. 21:50 w miejscowości M. na drodze krajowej nr (...), pow. (...), woj. (...), prowadził samochód marki O. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości posiadając: w I badaniu - 0,84 mg/l; w II badaniu - 0,83 mg/l alkoholu

etylowego w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszku z 15.01.2004r. (V K 596/03) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszku (II K 846/10) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, ponadto czynu tego dopuścił się w okresie obowiązywania od 27.11.2010r. do 27.11.2013r. orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Wyszku (II K 846/10) zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo przyjmując, że czyn ten wypełnia znamiona występkę z art. 178a § 4 k.k. za ten czyn, na mocy powołanego przepisu skazał oskarżonego i wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych w myśl ustawy prawo o ruchu drogowym na okres 4 (czterech) lat. Na mocy art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu państwa koszty sądowe w kwocie 686,77 zł (sześćset osiemdziesięciu sześciu złotych 77/100), w tym kwotę 180 zł (stu osiemdziesięciu złotych) tytułem opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego K. S., który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego K. S.. Na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażąco surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności wymierzonej w rozmiarze jednego roku bez warunkowego zawieszenia jej wykonania na okres próby, a także środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych na okres 4 lat, jako nieadekwatną do celów kary i pozostałych zasad określonych w art. 53 k.k.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres 5 lat próby oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego, zarzucająca zaskarżonemu orzeczeniu rażąco niewspółmierność wymierzonej kary - jest niezasadna. Wina oskarżonego K. S. nie budzi wątpliwości. Prawidłowa jest również ocena prawna jego zachowania. Niemniej jednak opis przypisanego oskarżonemu czynu wymagał zmiany. Jak wynika bowiem z treści zaskarżonego wyroku, sąd rejonowy w ramach zarzucanego czynu uznał oskarżonego K. S. za winnego tego, że w dniu 22 kwietnia 2012 roku około godz. 21:50 w miejscowości M. na drodze krajowej nr (...), pow. (...), woj. (...), prowadził samochód marki O. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości posiadając: w I badaniu - 0,84 mg/l; w II badaniu - 0,83 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszku z 15.01.2004r. (V K 596/03) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszku (II K 846/10) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, ponadto czynu tego dopuścił się w okresie obowiązywania od 27.11.2010r. do 27.11.2013r. orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Wyszku (II K 846/10) zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w związku ze skazaniem za to przestępstwo przyjmując, że czyn ten wypełnia znamiona występkę z art. 178a § 4 k.k. Wskazana konwalidacja opisu przypisanego oskarżonemu czynu dotyczyła dwóch aspektów. W dniu 19 kwietnia 2013 r. sąd I instancji, w porównaniu z zarzutem zawartym w akcie oskarżenia, uzupełnił opis czynu przypisanego oskarżonemu o element strony przedmiotowej przestępstwa, tj. wcześniejsze prawomocne skazanie K. S. wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszku w sprawie II K 846/10 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Wyjaśnienia wymaga, iż w/w wyrokiem Sąd Rejonowy w Wyszku skazał K. S. za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Wyrok ten, w zakresie orzeczenia o środku karnym, został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 17.05.2011r. sygn. akt II Ka 119/11, który zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych skrócił do 2 lat. /k- 46 v/ W/w prawomocne orzeczenie sądu odwoławczego spowodowało, iż okres próby rozpoczął swój bieg od dnia 17.05.2011r. i trwał, aż do dnia zatarcia skazania, tj. do 17.11.2013r. Z kolei zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązywał od dnia 27.11.2010r. do dnia 27.11.2012r. a nie jak wskazali prokurator w akcie oskarżenia i sąd rejonowy w opisie przypisanego oskarżonemu czynu, do dnia 27.11.2013r. Taki stan rzeczy oznaczał, iż w chwili orzekania przez tutejszy

sąd okręgowy (tj. w dniu 9.01.2014 r.) skazanie w sprawie II K 846/10 uległo już zatarciu. Fakt ten powoduje, iż nie można powoływać się na powyższe skazanie za przestępstwo z art. 178 a §1

k.k. w opisie czynu przypisanego oskarżonemu. Po wtóre wreszcie, skrócono okres obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Z obowiązującego w tym przedmiocie orzecznictwa wynika, iż: odpowiedzialność na podstawie art. 178a § 4 k.k. - ze względu na uprzednie skazanie za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. lub wymienione w art. 178a § 4 k.k. - sprawca czynu z art. 178a § 1 k.k. ponosi do momentu zatarcia wcześniejszego skazania w myśl zasad ogólnych, określonych przepisami rozdziału XII Kodeksu karnego. Fakt zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. lub wymienione w art. 178a § 4 k.k. zaistniały w dacie wyrokowania co do popełnienia czynu określonego w art. 178a § 1 k.k. uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie unormowania art. 178a § 4 k.k. także wtedy, gdy do popełnienia tego czynu doszło przed upływem okresu niezbędnego do zatarcia wcześniejszego skazania. Nie stanowi natomiast przeszkody do przyjęcia odpowiedzialności na podstawie wymienionego unormowania art. 178a § 4 k.k. zatarcie, w dacie wyrokowania, skazania za przestępstwo, którego częścią było orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jeżeli będący przedmiotem osądu czyn z art. 178a § 1 k.k. został popełniony w okresie obowiązywania tego zakazu [vide. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r., sygn. akt IV KK 59/12, Prok.i Pr.-wkl. 2013/2/1]. W kontekście powyższych rozważań oraz przytoczonego orzecznictwa, zasadnym było wyeliminowanie z opisu czynu przypisanego K. S. stwierdzenia o wcześniejszym prawomocnym skazaniu tego oskarżonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkowie w sprawie II K 846/10 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości (zatarcie skazania), jak również ustalenie końcowej daty obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych – orzeczonego w/w wyrokiem w sprawie II K 846/10 – na dzień 27.11.2012 r.

Odnosząc się do zarzutu niewspółmierności kary, należało stwierdzić, iż był on niezasadny. W niniejszej sprawie sąd rejonowy prawidłowo rozważył ogólne dyrektywy wymiaru kary, biorąc pod uwagę prewencję szczególną i ogólną sankcji. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, sąd rejonowy miarkując wymiar kary, uwzględnił jedynie okoliczności przemawiające na niekorzyść sprawcy, nie doszukując się tych o charakterze pozytywnym. Fakt dotychczasowej karalności K. S. za przestępstwo z art. 244 k.k. jednoznacznie wskazuje na niepoprawny sposób życia sprawcy, który negatywnie rzutuje na rodzaj i wymiar zastosowanej wobec niego kary. Orzeczenie 1 roku pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania kary jest surową dolegliwością, lecz na pewno nie rażąco niewspółmierną w odniesieniu do zawartego w art. 178a § 4 k.k. zagrożenia przewidującego zagrożenie tą sankcją do lat 5. Tak orzeczona kara stanowi jedynie 1/5 maksymalnego zagrożenia, przewidzianego za ten czyn w ustawie karnej. Tak więc wymiar zastosowanej przez sąd I - szej instancji kary oscyluje w dolnych granicach wskazanego zagrożenia i nie sposób go uznać, za rażąco niewspółmierny w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Sąd odwoławczy nie znalazł także podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary albowiem zastosowanie tej instytucji – zgodnie z art. 69 § 4 k.k. – sprowadzone jest do szczególnie uzasadnionych przypadków. Poza tym, sąd dostrzegając ów wyjątkowy przypadek, winien kierować się ogólnymi dyrektywami wskazanymi w art. 69 § 1 k.k. Jednym z wymogów jest to, by kara okazała się wystarczająca dla osiągnięcia wobec sprawcy jej celów, a w szczególności zapobiegła powrotowi do przestępstwa. Rozważając ewentualność warunkowego zawieszenia wykonania kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, a także dotychczasowy sposób życia, który w przypadku oskarżonego K. S. nie pozwala przyjąć, iżby w stosunku do niego zachodziła pozytywna prognoza kryminologiczna. Jak już bowiem wskazano oskarżony do chwili obecnej był już karany, a zatem nie sposób uznać, by popełniony przez niego czyn, będący przedmiotem rozpoznania w niniejszej, sprawie miał charakter incydentalny. Co więcej, mając świadomość swojego znacznego upojenia alkoholowego prowadził pojazd z nadmierną prędkością po jednej z głównych tras dojazdowych do W., doprowadzając do zdarzenia niebezpiecznego także dla innych uczestników ruchu drogowego. Okoliczność ta pokazuje, iż oskarżony jest kierowcą ignorującym zasady ruchu drogowego, który nie wyciąga wniosków z popełnionych czynów. Również, orzekane dotychczas wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania nie spełniły swojego prewencyjnego celu. K. S. nie wyciągnął z nich żadnych pozytywnych wniosków, pokazał za to, jak bardzo lekceważący stosunek do ustalonego porządku prawnego. Tym samym, sąd okręgowy w pełni podzielił stanowisko sądu rejonowego, iż brak jest w chwili obecnej pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec sprawcy,

uznając jednocześnie, iż jedynie kara pozbawienia wolności o charakterze bezwzględnym osiągnie wobec oskarżonego cele, o jakich mowa w art. 53 k.k.

Sąd odwoławczy uznał także za zasadny wymiar – obligatoryjnego w tym przypadku - środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych na okres 4 lat. Surowość tego środka karnego – oprócz argumentów wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – wynika również z faktu, iż oskarżony będąc pod wpływem alkoholu, gdzie wskaźnik jego zawartości w wydychanym powietrzu przekroczył ponad trzykrotnie wartość wskazaną w art. 115 § 16 k.k. zdecydował się na jazdę samochodem po drodze publicznej będącej jedną z głównych arterii dojazdowych do W.. O rozmiarze braku poszanowania dla obowiązującego porządku prawnego świadczy również to, że dobrowolnie zgodził się na prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu wiedząc, że od ponad roku ma orzeczony zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Dlatego też, jedynie tak określony środek karny będzie z jednej strony dolegliwością, bezpośrednio odczuwalną dla oskarżonego, z drugiej zaś strony wyeliminuje go z ruchu drogowego, ograniczając tym samym potencjalne zagrożenia związane z nieodpowiedzialnym zachowaniem się K. S. w przyszłości.

W kontekście powyższych rozważań, za nieznajdujące żadnego usprawiedliwienia w okolicznościach przedmiotowej sprawy, należało uznać argumenty obrońcy oskarżonego, dotyczące motywacji K. S. w popełnieniu zarzuconego mu czynu. Jak wskazuje obrońca, oskarżony tego dnia pokłócił się z żoną, miał nocować poza domem, a za kierownicę samochodu wsiadł tylko dlatego, że otrzymał od żony telefoniczną informację o nagłej chorobie córki. Nie podważając tego faktu, warto zauważyć, iż oskarżony miał szereg innych możliwości aby dojechać do miejsca zamieszkania. Mógł chociażby skorzystać ze środków transportu publicznego, zamówić taksówkę, czy wreszcie – zadzwonić do rodziny lub znajomych zwłaszcza, że to szwagier oskarżonego następnego dnia rano zawiózł jego żonę i córkę do lekarza. Nie można więc, argumentów podnoszonych przez skarżącego potraktować jako okoliczności łagodzącej, mającej wpływ na niższy - niż orzekł to sąd rejonowy - wymiar kary. Oskarżony wyciągając wnioski z poprzednich spraw karnych winien skorzystać z innych środków transportu. Nie wywołałby wtedy niebezpiecznych sytuacji na drodze. Obawa o zdrowie i życie innych uczestników ruchu drogowego, była również podstawą nieuwzględnienia wniosku obrońcy o zawężenie stosowania orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych, tylko do zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony. Nietrudno bowiem przewidzieć konsekwencje, kolejnego nieodpowiedzialnego zachowania oskarżonego na drodze w przypadku prowadzenia przez niego samochodu ciężarowego. Stąd też, również i ten wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W ocenie sądu okręgowego wymierzona kara realizuje swe cele, tak w zakresie prewencji ogólnej, jak i szczególnej, czyniąc zadość potrzebom w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa ale też i oskarżonego. Przedstawioną przez sąd I instancji argumentację sąd okręgowy w pełni podzielił - uwzględnia ona bowiem wszystkie istotne okoliczności sprawy. Swoje rozstrzygnięcie o karze sąd meriti dokładnie i przekonująco uzasadnił. Podzielając argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia sąd odwoławczy uznał, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji nie nosi cech rażącej niewspółmierności.

Stąd zarzut apelacji oparty na przesłance z art. 438 pkt 4 k.p.k. nie mógł być skuteczny. Mając powyższe na uwadze, sąd okręgowy zmienił jedynie zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonego K. S. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w akcie oskarżenia, przy czym ustalił, iż zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczony przez Sąd Rejonowy w Wyszkanie w sprawie o sygn. akt II K 846/10 obowiązywał od dnia 27.11.2010 r. do dnia 27.11.2012 r. W pozostałym zaś zakresie, wyrok utrzymał w mocy. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uzasadnia treść art. 627 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze sąd odwoławczy orzekł jak w wyroku.